

Autentiškas vertimas
Vyriausybės kanceliarijos
Vyriausybės posėdžių skyrius
2024 09 27

Vyriausybės posėdžių skyriaus
vyriausioji specialistė
Vilma Butkevičienė

PROJEKTAS

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR
SAUDO ARABIJOS KARALYSTĖS VYRIAUSYBĖS
SUSITARIMAS
DĖL ORO SUSISIEKIMO**

PREAMBULĖ

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Saudo Arabijos Karalystės Vyriausybė (toliau – Susitariančiosios Šalys);

būdamos Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos, pateiktos pasirašyti 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje, šalys;

siekdamos skatinti tarptautinę aviacijos sistemą, pagrįstą oro linijų bendrovių konkurencija rinkoje, kurioje vyriausybė kuo mažiau kištųsi ir reguliuotų veiklą;

siekdamos palengvinti tarptautinio oro susisiektimo galimybių plėtrą;

pripažindamos, kad veiksmingas ir konkurencingas tarptautinis oro susisiektimas skatina prekybą, vartotojų gerovę ir ekonomikos augimą;

siekdamos sudaryti sąlygas oro linijų bendrovėms pasiūlyti keliaujantiems ir krovinius siunčiantiems asmenims įvairias paslaugas mažiausiomis kainomis, kurios nebūtų diskriminacinės ir kurias siūlant nebūtų piktnaudžiaujama dominuojančia padėtimi, ir norėdamos paskatinti atskiras oro linijų bendroves sudaryti ir taikyti inovatyvias bei konkurencingas kainas; ir

siekdamos užtikrinti tarptautinio oro susisiektimo aukščiausio lygio saugą ir saugumą bei dar kartą patvirtindamos didelį susirūpinimą dėl veiksmų ar grėsmių orlaivių saugumui, kurie kelia pavojų asmenų ar turto saugai, daro neigiamą poveikį oro susisiektimo vykdymui ir mažina visuomenės pasitikėjimą civilinės aviacijos sauga;

susitarė:

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame Susitarime, jei pagal kontekstą nereikalaujama kitaip:

1. „Konvencija“ – Tarptautinė civilinės aviacijos konvencija, pateikta pasirašyti 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje, įskaitant visus jos priedus ir pakeitimus, priimtus pagal šios Konvencijos 90 ir 94 straipsnius, jeigu šie priedai ir pakeitimai įsigaliojo abiem Susitariančiosioms Šalims arba buvo jų ratifikuoti;

2. „aviacijos vadovybė“ Lietuvos Respublikos Vyriausybės atveju – Susisiektimo ministerija, Saudo Arabijos Karalystės Vyriausybės atveju – Bendroji civilinės aviacijos administracija, arba abiem atvejais – bet kuris kitas asmuo ar institucija, įgalioti vykdyti bet kurias su šiuo Susitarimu susijusias funkcijas;

3. „paskirtoji oro linijų bendrovė“ – oro linijų bendrovė, paskirta ir įgaliota pagal šio Susitarimo 3 straipsnį („Oro linijų bendrovių paskyrimas ir veiklos leidimų suteikimas“);

4. „tarifas“ – kainos, mokamos už keleivių, krovinių ir bagažo vežimą, ir tokių kainų taikymo sąlygos, įskaitant agento paslaugų ir kitų pagalbinių paslaugų kainas bei sąlygas, bet išskyrus atlygį už pašto vežimą ir tokio vežimo sąlygas;

5. „teritorija“, kalbant apie valstybę, turi Konvencijos 2 straipsnyje priskirtą reikšmę;

6. „oro susisiektimas“, „tarptautinis oro susisiektimas“, „oro linijų bendrovė“ ir „tūpimas nekomerciniais tikslais“ turi Konvencijos 96 straipsnyje atitinkamai priskirtas reikšmes;

7. „Susitarimas“ – šis Susitarimas, jo Priedas ir visi jų pakeitimai;

8. „tvarkaraštis“ – prie šio Susitarimo pridėtas vežimo oro transportu vykdymo maršrutų tvarkaraštis ir visi jo pakeitimai, dėl kurių susitarta pagal šio Susitarimo 17 straipsnio („Konsultacijos“) ir 18 straipsnio („Pakeitimai“) nuostatas;

9. „talpa“, kalbant apie orlaivį, – to orlaivio maršruto ar maršruto dalies apkrovimas;

10. „atsarginės dalys“ – remonto ar atsarginės dalys, skirtos įmontuoti į orlaivį, įskaitant variklius;

11. „nuolatinė įranga“ – orlaivyje skrydžio metu naudojami daiktai, išskyrus atsargas ir nuimamas atsargines dalis, įskaitant pirmosios pagalbos ir išgyvenimo įrangą;

12. „infrastruktūros ir oro uosto mokesčiai“ – oro linijų bendrovėms taikomi mokesčiai už orlaivių, jų įgulų ir keleivių aprūpinimą oro uosto ir oro navigacijos infrastruktūra, įskaitant susijusias paslaugas ir infrastruktūrą;

13. „vežimas oro transportu“ – visuomenei atskirai arba kartu teikiamos keleivių, bagažo, krovinių ir pašto vežimo orlaiviu paslaugos už atlygį arba samdos pagrindais;

14. „vidaus vežimas oro transportu“ – vežimas oro transportu, kai keleiviai, bagažas, kroviniai ir paštas, paimami į orlaivį valstybės teritorijoje, vežami į kitą punktą tos pačios valstybės teritorijoje;

15. „tarptautinis vežimas oro transportu“ – vežimas oro transportu, kai keleiviai, bagažas, kroviniai ir paštas, paimami į orlaivį vienos valstybės teritorijoje, vežami į kitą valstybę;

16. „įvairiarūšis vežimas“ – visuomenei atskirai arba kartu teikiamos keleivių, bagažo, krovinių ir pašto vežimo orlaiviu ir vienos ar kelių rūšių antžeminiu transportu paslaugos už atlygį arba samdos pagrindais;

17. „ICAO“ – Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija;

18. „bendro kodo naudojimas“ – dviejų ar daugiau paskirtųjų oro linijų bendrovių bendradarbiavimo rinkodaros srityje susitarimai dėl skrydžių vykdymo;

19. šiame Susitarime nuorodos į „Europos Sąjungos sutartis“ suprantamos kaip nuorodos į Europos Sąjungos sutartį ir Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo; ir

20. šiame Susitarime nuorodos į Lietuvos Respublikos oro linijų bendroves suprantamos kaip nuorodos į oro linijų bendroves, paskirtas Lietuvos Respublikos.

2 straipsnis

Teisių suteikimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis suteikia kitai Susitariančiajai Šaliai šiame Susitarime nurodytas teises nustatyti ir vykdyti reguliarųjį tarptautinį oro susisiekimą prie šio Susitarimo pridėtame tvarkaraštyje nurodytais maršrutais. Toks susisiekimas ir maršrutai toliau atitinkamai vadinami „sutartu susisiekimu“ ir „apibrėžtais maršrutais“.

2. Oro linijų bendrovė, paskirta kiekvienos Susitariančiosios Šalies, vykdydama sutartą susisiekimą apibrėžtu maršrutu, turi šias teises:

a) nenutupiant perskristi kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją;

b) nutūpti minėtoje teritorijoje nekomerciniais tikslais; ir

c) nutūpti minėtoje teritorijoje prie šio Susitarimo pridėtame tvarkaraštyje nurodytuose to maršruto punktuose, kad galėtų išlaipinti ir įlaipinti keleivius, iškrauti ir pakrauti krovinius, bagažą ir paštą atskirai arba kartu, vykdam tarptautinius skrydžius.

3. Dėl naudojimosi skrydžių teisėmis tarpiniuose punktuose ir punktuose už ribų, nurodytuose prie šio Susitarimo pridėtame maršrutų tvarkaraštyje, turi būti vedamos aviacijos vadovybių derybos ir gautas jų patvirtinimas.

4. Laikoma, kad nė viena šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostata nesuteikia vienos Susitariančiosios Šalies oro linijų bendrovei (-ėms) privilegijos kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje įlaipinti keleivius, pakrauti krovinius, bagažą ar paštą, vežamus už atlygį ar samdos pagrindais, kurių paskirties vieta yra kitas punktas tos kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

3 straipsnis

Oro linijų bendrovių paskyrimas ir veiklos leidimų suteikimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis turi teisę raštu ir diplomatiniais kanalais kitai Susitariančiajai Šaliai paskirti vieną ar daugiau oro linijų bendrovių sutartam susisiekimui vykdyti ir atšaukti arba pakeisti tokį paskyrimą.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis, gavusi pranešimą apie tokį paskyrimą ir paskirtosios oro linijų bendrovės paraišką, pateiktą veiklos leidimui gauti nustatyta forma ir būdu, kuo greičiau atlieka procedūras ir išduoda atitinkamą veiklos leidimą, su sąlyga, kad:

a) oro linijų bendrovės, paskirtos Lietuvos Respublikos, atveju:

i) oro linijų bendrovė yra įsteigta Lietuvos Respublikos teritorijoje pagal Europos Sąjungos sutartis ir turi galiojančią licenciją vykdyti oro susisiekimą pagal Europos Sąjungos teisę; ir

ii) veiksmingą oro linijų bendrovės reguliuojamąją kontrolę vykdo ir užtikrina už oro vežėjo pažymėjimo išdavimą atsakinga Europos Sąjungos valstybė narė ir paskyrimo yra aiškiai nurodyta atitinkama aviacijos vadovybė; ir

iii) oro linijų bendrovę tiesiogiai nuosavybės teise arba jos kontrolinį akcijų paketą valdo ir ją veiksmingai kontroliuoja Europos Sąjungos valstybės narės arba Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės ir (arba) tokių valstybių piliečiai;

b) oro linijų bendrovės, paskirtos Saudo Arabijos Karalystės, atveju:

i) oro linijų bendrovė turi Saudo Arabijos Karalystės išduotą galiojančią licenciją vykdyti oro susisiekimą ir oro vežėjo pažymėjimą ir jos pagrindinė veiklos vieta yra Saudo Arabijos Karalystės teritorijoje; ir

ii) oro linijų bendrovę didžiaja nuosavybės teisės dalimi valdo ir toliau valdys Saudo Arabijos Karalystė ir (arba) jos piliečiai; ir

iii) veiksmingą oro linijų bendrovės reguliuojamąją kontrolę vykdo ir užtikrina Saudo Arabijos Karalystė;

c) paskirtoji oro linijų bendrovė atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas kitas sąlygas, kurias paskyrimą gaunanti Susitariančioji Šalis vadovaudamasi Konvencija paprastai taiko tarptautinio oro susisiekimo vykdymui.

4 straipsnis

Atsisakymas išduoti leidimus, jų atšaukimas ir apribojimas

1. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė turi teisę atsisakyti išduoti šio Susitarimo 3 straipsnyje („Oro linijų bendrovių paskyrimas ir veiklos leidimų suteikimas“) nurodytus leidimus oro linijų bendrovei, paskirtai kitos Susitariančiosios Šalies, ir laikinai arba visam laikui atšaukti, sustabdyti tokius leidimus arba nustatyti jiems sąlygas, jei:

a) oro linijų bendrovės, paskirtos Lietuvos Respublikos, atveju:

i) oro linijų bendrovė nėra įsteigta Lietuvos Respublikos teritorijoje pagal Europos Sąjungos sutartis arba neturi galiojančios licencijos vykdyti oro susisiekimą pagal Europos Sąjungos teisę; arba

ii) už oro vežėjo pažymėjimo išdavimą atsakinga Europos Sąjungos valstybė narė nevykdo ar neužtikrina veiksmingos oro linijų bendrovės reguliuojamosios kontrolės arba paskyrimo nėra aiškiai nurodyta atitinkama aviacijos vadovybė; arba

iii) oro linijų bendrovės tiesiogiai nuosavybės teise arba jos kontrolinio akcijų paketo nevaldo arba jos veiksmingai nekontroliuoja Europos Sąjungos valstybės narės arba Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės ir (arba) tokių valstybių piliečiai;

b) oro linijų bendrovės, paskirtos Saudo Arabijos Karalystės, atveju:

i) oro linijų bendrovė neturi Saudo Arabijos Karalystės išduotos galiojančios licencijos vykdyti oro susisiekimą arba oro vežėjo pažymėjimo arba jos pagrindinė veiklos vieta nėra Saudo Arabijos Karalystės teritorijoje; arba

ii) oro linijų bendrovės didžiaja nuosavybės teisės dalimi nevaldo Saudo Arabijos Karalystė ir (ar) jos piliečiai; arba

iii) Saudo Arabijos Karalystė nevykdo ar neužtikrina veiksmingos oro linijų bendrovės reguliuojamosios kontrolės;

c) oro linijų bendrovė neatitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų kitų sąlygų, kurias paskyrimą gaunanti Susitariančioji Šalis paprastai taiko tarptautinio oro susisiekimo vykdymui; arba

d) tokia oro linijų bendrovė nesilaiko šias teises suteikiančių įstatymų ir kitų teisės aktų; arba

e) oro linijų bendrovė nevykdo sutarto susisiekimo pagal šiame Susitarime nustatytas sąlygas; arba

f) ji nustato, kad platesnio masto rūpestį keliančios saugumo problemos pateisina tokius veiksmus.

2. Išskyrus atvejus, kai reikia imtis skubių veiksmų siekiant užkirsti kelią pirmiau nurodytam įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimui, šio straipsnio 1 dalyje išvardytomis teisėmis naudojamosi tik surengus aviacijos vadovybių konsultacijas. Jei nesusitariama kitaip, konsultacijos surengiamos per trisdešimt (30) dienų nuo pasiūlymo surengti konsultacijas.

5 straipsnis

Infrastruktūros ir oro uosto mokesčiai

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje paskiria oro uostą ar oro uostus, kuriais kitos Susitariančiosios Šalies paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės) naudosis apibrėžtuose maršrutuose, ir suteikia kitos Susitariančiosios Šalies paskirtajai oro linijų bendrovei ryšių, aviacijos ir meteorologijos infrastruktūrą bei kitas paslaugas, būtinas sutartam susisiekimui vykdyti.

2. Nė viena Susitariančioji Šalis netaiko ar neleidžia taikyti kitos Susitariančiosios Šalies paskirtajai (-osioms) oro linijų bendrovei (-ėms) didesnių naudotojo rinkliavų nei tos, kurios taikomos jos pačios paskirtajai (-osioms) oro linijų bendrovei (-ėms), vykdančiai (-ioms) panašų tarptautinį oro susisiekimą naudojant panašius orlaivius ir susijusią infrastruktūrą bei paslaugas.

3. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali prašyti surengti konsultacijas dėl naudotojo rinkliavų ir dėl bet kokių tokių rinkliavų pakeitimų.

6 straipsnis

Atleidimas nuo maitų ir kitų mokesčių

1. Vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios (-ųjų) oro linijų bendrovės (-ių) orlaiviai, kuriais vykdomas tarptautinis oro susisiekimas, taip pat degalų ir tepalų atsargos, kiti vartoti

skirti techniniai reikmenys, atsarginės dalys, nuolatinė įranga ir atsargos, esančios orlaivyje, atvykstant į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją arba išvykstant iš jos, kiek tai įmanoma pagal taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus ir remiantis abipusiškumo principu, atleidžiami nuo muitų ir mokesčių, patikrinimo rinkliavų ir kitų panašių mokesčių ar rinkliavų, su sąlyga, kad tokia įranga ir atsargos lieka orlaivyje tol, kol jos išvežamos atgal arba naudojamos ar sunaudojamos tokia orlaivyje skrydžiuose virš tos teritorijos.

2. Taip pat, kiek tai įmanoma pagal taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus ir remiantis abipusiškumo principu, tie patys muitai, mokesčiai ir rinkliavos, išskyrus su suteikta paslauga susijusias rinkliavas, netaikomi:

a) orlaivio atsargoms, paimtoms į orlaivį Susitariančiosios Šalies teritorijoje, oro uosto ribose ir neviršijant tos Susitariančiosios Šalies institucijų nustatytų limitų, skirtoms naudoti kitos Susitariančiosios Šalies tarptautinį oro susisiekimą vykdančiame išvykstančiame orlaivyje;

b) atsarginėms dalims, įvežtoms į bet kurios iš Susitariančiųjų Šalių teritoriją, oro uosto ribose, skirtoms orlaivių, kuriuos kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės naudoja tarptautiniam oro susisiekimui vykdyti, techninei priežiūrai ar remontui;

c) degalams ir tepalams, skirtiems oro linijų bendrovių, paskirtų kitos Susitariančiosios Šalies, tarptautiniam susisiekimui naudojamiems išvykstantiems orlaiviams aprūpinti, net jei šios atsargos turi būti naudojamos kelionės dalyje, vykdomoje virš Susitariančiosios Šalies teritorijos, kurioje jos paimitos į orlaivį.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos medžiagos gali būti muitinės prižiūrimos arba kontroliuojamos iki tol, kol jos gali būti išvežamos atgal arba kitaip panaudojamos pagal muitinės taisykles.

4. Taip pat remiantis abipusiškumo principu nuo visų muitų ir mokesčių atleidžiami oficialūs dokumentai su oro linijų bendrovės ženklu, pavyzdžiui, bagažo etiketės, lėktuvo bilietai, oro susisiekimo važtaraščiai, įlaipinimo kortelės ir tvarkaraščiai, įvežami į vienos iš Susitariančiųjų Šalių teritoriją išimtinai kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės naudojimui.

5. Nė viena šio Susitarimo nuostata nedraudžiama Susitariančiajai Šaliai laikantis nediskriminavimo principo nustatyti degalams mokesčius, rinkliavas, muitus ar kitaip apmokestinti jos teritorijoje tiekiamus degalus, kuriuos naudoja oro linijų bendrovės orlaivis skrydžiams tarp dviejų jos teritorijoje esančių punktų.

7 straipsnis

Sutarto susisiekimo vykdymo principai

1. Susitariančiosios Šalys pripažįsta, kad jų bendras tikslas – turėti sąžiningą ir konkurencingą aplinką ir teisingas bei lygias galimybes abiejų Susitariančiųjų Šalių oro linijų bendrovėms konkuruoti vykdančią sutartą susisiekimą apibrėžtais maršrutais. Todėl Susitariančiosios Šalys imasi visų atitinkamų priemonių visapusiškam šio tikslo įgyvendinimui užtikrinti.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis leidžia kiekvienai paskirtajai (-osioms) oro linijų bendrovei (-ėms) nustatyti jos vykdomo tarptautinio vežimo oro transportu dažnumą ir talpą. Remdamasi šia teise nė viena Susitariančioji Šalis vienašališkai neriboja kitos Susitariančiosios Šalies paskirtųjų oro linijų bendrovių vežimo masto, paslaugų dažnumo ar reguliarumo,

naudojamų orlaivių tipo ar tipų, išskyrus atvejus, kai to galėtų būti reikalaujama dėl susijusių su muitine, taip pat techninių, veiklos ar aplinkos apsaugos prižasčių taikant vienodas Konvencijos 15 straipsnį atitinkančias sąlygas.

8 straipsnis

Tvarkaraščių patvirtinimas

Bet kurios iš Susitariančiųjų Šalių paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės) ne vėliau kaip prieš trisdešimt (30) dienų iki bet kurio sutarto susisieki mo vykdymo pradžios pateikia kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybei tvirtinti savo siūlomus tvarkaraščius. Tokiuose tvarkaraščiuose nurodomas susisieki mo tipas ir naudojamas orlaivis, skrydžių tvarkaraštis, talpa, dažnumas, skrydžio numeris ir bet kokia kita svarbi informacija. Ši nuostata taip pat taikoma bet kokiems vėlesniems pakeitimams. Ypatingais atvejais šis terminas gali būti sutrumpintas, jei tam pritaria minėta vadovybė.

9 straipsnis

Statistinių duomenų teikimas

Bet kurios iš Susitariančiųjų Šalių aviacijos vadovybė kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybei jos prašymu teikia tokią informaciją ir statistinius duomenis apie jų paskirtųjų oro linijų bendrovių sutartu susisieki mu į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją ir iš jos vykdomus skrydžius, kokius paprastai gali parengti ir pateikti paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės) savo aviacijos vadovybei. Tokie duomenys apima išsamią informaciją apie vežimo mastą, pasiskirstymą, kilmės ir paskirties vietą. Bet kokie papildomi statistiniai eismo duomenys, kurių Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė gali pageidauti iš kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybės, pateikus prašymą yra Susitariančiųjų Šalių aptariami ir jos susitaria dėl jų.

10 straipsnis

Įstatymų ir kitų teisės aktų taikymas

1. Vienos Susitariančiosios Šalies įstatymai ir kiti teisės aktai taikomi oro linijų bendrovės (-ių), paskirtos (-ų) kitos Susitariančiosios Šalies, orlaivio navigacijai ir veiklai, įskrendant į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją, būnant joje ir išskrendant iš jos.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies įstatymai ir kiti teisės aktai, reglamentuojantys keleivių, bagažo, įgulos, krovinių ar pašto atvykimą į jos teritoriją, buvimą joje ir išvykimą iš jos, pavyzdžiui, atvykimo, išvykimo, emigracijos, imigracijos, muitinės, valiutos, sveikatos ir karantino formalumai, yra taikomi kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės orlaiviu vežamiems keleiviams, įgulai, kroviniams ir paštui, kol jie yra toje teritorijoje.

3. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė gavusi prašymą pateikia kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybei šiame straipsnyje nurodytų atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų kopijas.

4. Taikydama šiame straipsnyje nurodytus įstatymus ir kitus teisės aktus nė viena Susitariančioji Šalis savo oro linijų bendrovei neturi suteikti kokios nors pirmenybės prieš kitos Susitariančiosios Šalies paskirtąją oro linijų bendrovę.

11 straipsnis

Pajamų pervedimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis kitos Susitariančiosios Šalies paskirtajai (-osioms) oro linijų bendrovei (-ėms) suteikia teisę lanksčiai pervesti su keleivių, pašto ir krovinių vežimu susijusias pajamas, laikantis Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo sukauptos pajamos, nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų. Tokiems pervedimams netaikomi jokie mokesčiai, išskyrus įprastus banko mokesčius.

2. Jei Susitariančioji Šalis nustato apribojimus kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosios (-ųjų) oro linijų bendrovės (-ių) sukauptų pajamų pervedimui, pastaroji turi teisę nustatyti atsakomuosius apribojimus tos Susitariančiosios Šalies paskirtajai oro linijų bendrovei.

12 straipsnis

Pažymėjimų ir licencijų pripažinimas

1. Vienos Susitariančiosios Šalies išduotus ar pripažintus galiojančiais tinkamumo skraidyti pažymėjimus, kvalifikacijos pažymėjimus ir licencijas, kurie vis dar galioja, kita Susitariančioji Šalis pripažįsta galiojančiais sutartam susisiekimui vykdyti, jei reikalavimai, pagal kuriuos tokie pažymėjimai ir licencijos buvo išduoti ar pripažinti galiojančiais, atitinka minimalius reikalavimus, kurie gali būti nustatyti pagal Konvenciją, arba yra aukštesni už juos. Tačiau kiekviena Susitariančioji Šalis pasilieka teisę atsisakyti pripažinti skrydžių virš jos teritorijos arba tūpimo jos teritorijoje tikslais kvalifikacijos pažymėjimus ir licencijas, kuriuos išdavė kita Susitariančioji Šalis jos piliečiams.

2. Jei vienos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybės bet kuriam asmeniui ar paskirtajai oro linijų bendrovei arba orlaiviui, naudojamam sutartam susisiekimui vykdyti, išduotų šio straipsnio 1 dalyje nurodytų licencijų ar pažymėjimų privilegijos ar sąlygos skiriasi nuo minimalių reikalavimų, nustatytų pagal Konvenciją, ir apie tokį skirtumą buvo pranešta ICAO, kita Susitariančioji Šalis gali prašyti aviacijos vadovybių konsultacijų, kad būtų išaiškinta atitinkama praktika.

13 straipsnis

Aviacijos sauga

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali bet kuriuo metu prašyti konsultacijų dėl kitos Susitariančiosios Šalies nustatytų saugos reikalavimų, susijusių su aviacijos įranga, orlaivio įgula, orlaiviu ir jo eksploatavimu. Tokios konsultacijos surengiamos per trisdešimt (30) dienų nuo prašymo pateikimo.

2. Jei po tokių konsultacijų vienos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė nustato, kad kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė nepakankamai laikosi kurios nors srities saugos reikalavimų, kurie bent jau prilygsta tuo metu pagal Konvenciją nustatytiems minimaliems reikalavimams, ir netinkamai juos administruoja, pirmosios Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė pateikia kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybei savo išvadas ir informaciją apie tai, kokių priemonių, jos nuomone, būtina imtis tokiems minimaliems reikalavimams įvykdyti, o tos kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė imasi reikiamų priemonių

trūkumams pašalinti. Jei ta kita Susitariančioji Šalis nesiima reikiamų priemonių per penkiolika (15) dienų ar per ilgesnį sutartą laikotarpį, atsiranda pagrindas taikyti šio Susitarimo 4 straipsnį („Atsisakymas išduoti leidimus, jų atšaukimas ir apribojimas“).

3. Remiantis Konvencijos 16 straipsniu, susitariama, kad bet kurį orlaivį, kurį eksploatuoja vienos Susitariančiosios Šalies oro linijų bendrovė ar bendrovės arba kuris pagal nuomos sutartį eksploatuojamas jos ar jų vardu vykdant susisiekimą į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją ar iš jos, jam esant kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, gali tikrinti kitos Susitariančiosios Šalies įgaliotieji atstovai. Neatsižvelgiant į Konvencijos 33 straipsnyje nurodytus įsipareigojimus, šio patikrinimo tikslas – patikrinti tiek orlaivio ir jo įgulos dokumentų galiojimą, tiek tikrąją orlaivio ir jo įrangos būklę (šiam straipsnyje vadinama „patikrinimu perone“), jei tai nesukelia nereikalingos gaišaties.

4. Jei, atlikus tokį patikrinimą perone arba keletą patikrinimų perone, kyla:

a) pagrįstas susirūpinimas dėl to, kad orlaivis ar orlaivio eksploatavimas neatitinka tuo metu taikomų pagal Konvenciją nustatytų minimalių reikalavimų, arba

b) pagrįstas susirūpinimas dėl to, kad nepakankamai veiksmingai užtikrinami ir administruojami tuo metu taikomi pagal Konvenciją nustatyti saugos reikalavimai,

patikrinimą atliekanti Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė Konvencijos 33 straipsnyje nustatytais tikslais gali nuspręsti, kad reikalavimai, pagal kuriuos išduoti ar pripažinti galiojančiais orlaivio arba jo įgulos pažymėjimas ar licencijos, arba reikalavimai, kuriais remiantis tas orlaivis eksploatuojamas, neatitinka pagal Konvenciją nustatytų minimalių reikalavimų arba yra už juos mažesni.

5. Jei vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės atstovas atsisako suteikti galimybę atlikti tos oro linijų bendrovės naudojamo orlaivio patikrinimą perone pagal šio straipsnio 3 dalį, kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė gali nuspręsti, kad tokia situacija kelia šio straipsnio 4 dalyje nurodytą pagrįstą susirūpinimą, ir padaryti toje dalyje minimas išvadas.

6. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė pasilieka teisę sustabdyti ar pakeisti kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės veiklos leidimą iškart po to, kai pirmosios Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė, remdamasi atlikto patikrinimo perone ar keleto patikrinimų perone rezultatais, arba paskirtajai oro linijų bendrovei atsisakius leisti atlikti patikrinimą perone, arba po konsultacijų ar dėl kitų priežasčių nusprendžia, kad tokie neatidėliotini veiksmai yra būtini siekiant užtikrinti oro linijų bendrovės veiklos saugą.

7. Bet kuris vienos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybės veiksmas pagal šio straipsnio 2 arba 6 dalį nutraukiamas, jeigu pašalinama priežastis, dėl kurios jo imtasi.

8. Lietuvos Respublikai paskyrus oro linijų bendrovę, kurios reguliuojamąją kontrolę vykdo ir užtikrina kita Europos Sąjungos valstybė narė, šiame straipsnyje nurodytos Saudo Arabijos Karalystės teisės vienodai galioja tai kitai Europos Sąjungos valstybei narei nustatant, taikant ar užtikrinant saugos reikalavimus ir tos oro linijų bendrovės veiklos leidimo atžvilgiu.

14 straipsnis

Aviacijos saugumas

1. Susitariančiosios Šalys dar kartą patvirtina, kad jų abipusiškas įsipareigojimas apsaugoti civilinę aviaciją nuo neteisėtų veiksmų yra sudedamoji šio Susitarimo dalis. Neribodamos savo teisių ir įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę visuotinumą, Susitariančiosios

Šalys veikia visų pirma laikydamosi 1963 m. rugsėjo 14 d. Tokijuje pasirašytos Konvencijos dėl nusikaltimų ir tam tikrų kitų veiksmų, padarytų orlaiviuose, 1970 m. gruodžio 16 d. Hagoje pasirašytos Konvencijos dėl kovos su neteisėtu orlaivio pagrobimu, 1971 m. rugsėjo 23 d. Monrealyje pasirašytos Konvencijos dėl kovos su smurtu prieš civilinės aviacijos saugumą, 1988 m. vasario 24 d. Monrealyje pasirašyto jos papildomo Protokolo dėl kovos su smurtu tarptautinę civilinę aviaciją aptarnaujančiuose oro uostuose ir 1991 m. kovo 1 d. Monrealyje sudarytos Konvencijos dėl plastikinių sprogstamųjų medžiagų žymėjimo aptikimo tikslais, taip pat bet kurios kitos abi Susitariančiąsias Šalis saistančios konvencijos ar protokolo, susijusių su civilinės aviacijos saugumu, nuostatų.

2. Susitariančiosios Šalys, gavusios prašymą, teikia viena kitai visą reikiamą pagalbą, siekdamas išvengti neteisėto civilinių orlaivių užgrobimo ir kitų neteisėtų veiksmų, keliančių grėsmę šių orlaivių, jų keleivių ir įgulos, oro uostų ir oro navigacijos įrangos saugai, ir bet kurios kitos grėsmės civilinės aviacijos saugumui.

3. Susitariančiųjų Šalių tarpusavio santykiai grindžiami ICAO nustatytais ir Konvencijos prieduose pateiktomis aviacijos saugumo nuostatomis tiek, kiek jos taikytinos Susitariančiosioms Šalims; jos reikalauja, kad jų registruotų orlaivių naudotojai arba orlaivių naudotojai, kurių pagrindinė veiklos vieta ar nuolatinė buveinė yra jų teritorijoje, arba Lietuvos Respublikos atveju orlaivių naudotojai, įsisteigę jos teritorijoje pagal Europos Sąjungos sutartis ir turintys galiojančias licencijas vykdyti oro susisiekimą pagal Europos Sąjungos teisę, taip pat jų teritorijoje esančių oro uostų naudotojai laikytųsi šių aviacijos saugumo nuostatų.

4. Kiekviena Susitariančioji Šalis sutinka, kad kita Susitariančioji Šalis gali iš tokių orlaivių naudotojų reikalauti laikytis šio straipsnio 3 dalyje nurodytų aviacijos saugumo nuostatų atvykstant į tos kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją, iš jos išvykstant ar būnant joje. Kiekviena Susitariančioji Šalis užtikrina, kad jos teritorijoje būtų veiksmingai taikomos reikiamos priemonės orlaiviams apsaugoti ir keleiviams, įgulai, jų rankiniam bagažui, bagažui, kroviniams ir orlaivio atsargoms patikrinti prieš įlaipinant keleivius ar pakraunant orlaivį ir įlaipinimo ar pakrovimo metu. Kiekviena Susitariančioji Šalis taip pat palankiai vertina bet kokį teisėtą kitos Susitariančiosios Šalies prašymą imtis pagrįstų specialių saugumo priemonių pagal atitinkamus įstatymus ir kitus teisės aktus, kad būtų galima reaguoti į konkrečią grėsmę.

5. Kai neteisėtai užgrobiamas civilinis orlaivis ar kyla jo neteisėto užgrobimo grėsmė arba vykdomi kiti neteisėti veiksmai, dėl kurių kyla pavojus orlaivių, jų keleivių ir įgulos, oro uostų ar oro navigacijos įrangos saugai, Susitariančiosios Šalys padeda viena kitai sudarydamos geresnes sąlygas palaikyti ryšius ir taikyti kitas reikiamas priemones, kuriomis siekiama greitai ir saugiai nutraukti tokį incidentą ar jo grėsmę.

15 straipsnis

Oro linijų bendrovių komercinis atstovavimas

1. Vienos Susitariančiosios Šalies paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės), vadovaudamasi (-osi) kitos Susitariančiosios Šalies įstatymais ir kitais teisės aktais, susijusiais su atvykimu, apsigyvenimu ir įdarbinimu, turi teisę į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją atsivežti ir joje turėti savo vadovaujantį, techninį, aptarnaujantį ir kitų specialistų personalą, reikalingą šiam oro susisiekimui vykdyti.

2. Šį personalo poreikį vienos Susitariančiosios Šalies paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės) gali savo nuožiūra tenkinti turėdama (-os) savo personalą arba pasinaudodama (-os) bet kurios kitos organizacijos, įmonės ar oro linijų bendrovės, veikiančios

kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje ir turinčios leidimą teikti tokias paslaugas kitoms oro linijų bendrovėms, paslaugomis.

3. Atstovams ir personalui taikomi kitos Susitariančiosios Šalies galiojantys įstatymai ir kiti teisės aktai, ir pagal šiuos įstatymus ir kitus teisės aktus:

a) kiekviena Susitariančioji Šalis remdamasi abipusiškumo principu ir neatidėliodama išduoda šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems atstovams ir personalui būtinus leidimus dirbti, lankytojų vizas ar kitus panašius dokumentus; ir

b) abi Susitariančiosios Šalys supaprastina reikalavimus ir paspartina leidimų dirbti išdavimą personalui, atliekančiam tam tikras laikinas pareigas.

16 straipsnis

Tarifai

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis leidžia paskirtajai (-osioms) oro linijų bendrovei (-ėms) nustatyti oro susisiekimo paslaugų tarifus remiantis komerciniais skaičiavimais, atliktais atsižvelgiant į padėtį rinkoje. Nė viena Susitariančioji Šalis nereikalauja, kad jos paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės) konsultuotųsi su kitomis oro linijų bendrovėmis dėl jų taikomų arba siūlomų taikyti šiame Susitarime nurodytų paslaugų tarifų.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali reikalauti pranešti apie tarifus, kuriuos taikys jos pačios paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės), arba juos pateikti. Nė viena Susitariančioji Šalis nereikalauja pranešti apie tarifus, kuriuos taikys kitos Susitariančiosios Šalies paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės), arba juos pateikti. Tarifai gali likti galioti, nebent jiems vėliau nepritariama vadovaujantis šio straipsnio 4 arba 5 dalimi.

3. Susitariančiosios Šalys gali imtis veiksmų tik norėdamos:

a) apsaugoti vartotojus nuo tarifų, kurie yra nepagrįstai dideli dėl piktnaudžiavimo įtaka rinkoje;

b) neleisti nustatyti tarifų, kurių taikymas laikomas antikonkurenciniu elgesiu, darančiu ar, tikėtina, galinčiu daryti poveikį konkurencijai (jai trukdyti, ją riboti ar iškreipti) arba konkurentui (pašalinti jį iš maršruto), ar elgesiu, kuriuo aiškiai ketinama daryti tokį poveikį.

4. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali vienašališkai nuspręsti neleisti taikyti tarifo, kurį pateikė arba taiko jos pačios paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės). Tačiau taip įsikišti galima tik tuo atveju, jei tos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė yra linkusi manyti, kad tarifas, kuris yra taikomas arba kurį siūloma taikyti, atitinka kurį nors iš šio straipsnio 3 dalyje nurodytų kriterijų.

5. Nė viena Susitariančioji Šalis nesiima vienašališkų veiksmų siekdama neleisti pradėti taikyti arba toliau taikyti tarifo, kurį taiko arba siūlo taikyti kitos Susitariančiosios Šalies paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės). Jei viena Susitariančioji Šalis mano, kad kuris nors toks tarifas neatitinka šio straipsnio 3 dalyje išdėstytų sąlygų, ji gali prašyti surengti konsultacijas ir nurodyti kitai Susitariančiajai Šaliai savo nepasitenkinimo priežastis. Tokios konsultacijos surengiamos ne vėliau nei per keturiolika (14) dienų nuo tokio prašymo gavimo dienos. Jei abipusio susitarimo nėra, tarifas įsigalioja arba lieka ir toliau galioti.

6. Neatsižvelgiant į šio straipsnio ankstesnių dalių nuostatas, tarifams, kuriuos taikys Saudo Arabijos Karalystės paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės) už vežimo paslaugas tik Europos Sąjungoje, taikoma Europos Sąjungos teisė.

17 straipsnis

Konsultacijos

Glaudžiai bendradarbiaudamos abi Susitariančiosios Šalys arba jų aviacijos vadovybės kartkarčiais konsultuojasi viena su kita siekdamos užtikrinti šio Susitarimo ir jo Priedo nuostatų įgyvendinimą ir tinkamą laikymąsi. Tokios konsultacijos, kurios gali vykti rengiant diskusijas ar susirašinėjant, prasideda per šešiasdešimt (60) dienų nuo tokio prašymo gavimo dienos, nebent abi Susitariančiosios Šalys susitaria kitaip.

18 straipsnis

Pakeitimai

1. Jei kuri nors iš Susitariančiųjų Šalių pageidauja iš dalies pakeisti kurią nors šio Susitarimo nuostatą, ji gali prašyti konsultacijų su kita Susitariančiaja Šalimi. Tokios konsultacijos organizuojamos vadovaujantis šio Susitarimo 17 straipsnio („Konsultacijos“) nuostatomis. Bet kokie pakeitimai, dėl kurių susitariama tokiu būdu, įforminami atskirais protokolais, kurie yra sudedamoji šio Susitarimo dalis, ir įsigalioja pagal šio Susitarimo 38 straipsnio („Įsigaliojimas“) nuostatas.

2. Dėl pakeitimų, susijusių tik su pridėdama tvarkaraščio nuostatomis, gali susitarti abiejų Susitariančiųjų Šalių aviacijos vadovybės. Tokie pakeitimai įsigalioja nuo sutartos dienos.

19 straipsnis

Kelionės dokumentų saugumas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis sutinka imtis priemonių savo pasų ir kitų kelionės dokumentų saugumui užtikrinti.

2. Šiuo tikslu kiekviena Susitariančioji Šalis sutinka nustatyti pasų ir kitų kelionės dokumentų bei tapatybės dokumentų, išduotų tos Susitariančiosios Šalies arba jos vardu, teisėto sukūrimo, išdavimo, tikrinimo ir naudojimo kontrolę.

3. Kiekviena Susitariančioji Šalis taip pat sutinka nustatyti arba patobulinti procedūras, užtikrinančias, kad jos išduodami kelionės ir tapatybės dokumentai būtų tokios kokybės, kad jais nebūtų galima lengvai piktnaudžiauti ir kad jų nebūtų galima lengvai neteisėtai pakeisti, atkartoti ar išduoti.

4. Atsižvelgdama į pirmiau nurodytus tikslus, kiekviena Susitariančioji Šalis išduoda savo pasus ir kitus kelionės dokumentus vadovaudamasi su ICAO susijusiais dokumentais ir reglamentais.

5. Kiekviena Susitariančioji Šalis taip pat sutinka keistis operatyvine informacija apie suklastotus ar padirbtus kelionės dokumentus ir bendradarbiauti su kita Susitariančiaja Šalimi, siekiant stiprinti atsparumą sukčiavimui kelionės dokumentais, įskaitant kelionės dokumentų klastojimą ar padirbinėjimą, suklastotų ar padirbtų kelionės dokumentų naudojimą, galiojančių kelionės dokumentų naudojimą, kai jais naudojasi apsimetėliai, teisėtų turėtojų piktnaudžiavimą autentiškais kelionės dokumentais, kai siekiama padaryti nusikaltimą,

pasibaigusio galiojimo ar panaikinto galiojimo kelionės dokumentų naudojimą ir apgaulės būdu gautų kelionės dokumentų naudojimą.

20 straipsnis

Neįleistini ir dokumentų neturintys keleiviai bei deportuojami asmenys

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis sutinka nustatyti veiksmingą pasienio kontrolę.
2. Šiuo tikslu kiekviena Susitariančioji Šalis sutinka įgyvendinti Konvencijos 9 priedo „Formalumą supaprastinimas“ standartus ir rekomenduojamąją praktiką dėl neįleistinų ir dokumentų neturinčių keleivių bei deportuojamų asmenų, siekiant sustiprinti bendradarbiavimą kovojant su neteisėta migracija.
3. Atsižvelgdama į pirmiau nurodytus tikslus, kiekviena Susitariančioji Šalis sutinka išduoti arba, priklausomai nuo konkretaus atvejo, priimti Konvencijos 9 priede „Formalumą supaprastinimas“ nurodytą laišką, susijusį su „apgaulės būdu gautais, padirbtais ar suklastotais kelionės dokumentais arba tikrais dokumentais, kuriuos pateikė apsimetėliai“, kai imamasi veiksmų pagal atitinkamus Priedo 3 skyriaus punktus dėl apgaulės būdu gautų, padirbtų ar suklastotų kelionės dokumentų konfiskavimo.

21 straipsnis

Tiesioginis tranzitas

Keleiviai, bagažas ir kroviniai, vežami tiesioginiu tranzitu per bet kurios Susitariančiosios Šalies teritoriją ir nepaliekantys šiam tikslui numatytos oro uosto teritorijos, netikrinami, išskyrus kai tikrinami dėl aviacijos saugumo, narkotikų kontrolės, neteisėto patekimo į šalį prevencijos ar esant ypatingoms aplinkybėms. Šiuo atveju tiesioginio tranzito bagažui ir kroviniams netaikomi jokie muitai.

22 straipsnis

Sąžininga konkurencija

Kiekviena Susitariančioji Šalis susitaria:

- a) kad kiekviena paskirtoji oro linijų bendrovė turėtų sąžiningas ir lygias galimybes konkuruoti vykdant tarptautinį vežimą oro transportu, kuriam taikomas šis Susitarimas; ir
- b) imtis veiksmų, kad būtų panaikinta visų formų diskriminacija ar nesąžininga konkurencinė veikla, daranti neigiamą poveikį kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės konkurencinei padėčiai.

23 straipsnis

Apsaugos priemonės

1. Susitariančiosios Šalys susitaria, kad toliau nurodyta oro linijų bendrovių veikla gali būti laikoma galima nesąžininga konkurencine veikla, kurią reikėtų atidžiau išnagrinėti:
 - a) maršrutams taikomi tokio dydžio tarifai ir kainos, kurių bendrai nepakanka susisiekti, su kuriuo jie susiję, vykdymo sąnaudoms padengti;

- b) pridedama per didelė talpa ar per didelio dažnumo susisiekimai;
- c) atitinkama veikla yra greičiau ilgalaikė, o ne laikina;
- d) atitinkama veikla daro didelį neigiamą ekonominį poveikį arba sukelia didelę žalą kitai oro linijų bendrovei;
- e) atitinkama veikla atspindi akivaizdų ketinimą sužlugdyti, pašalinti ar išstumti iš rinkos kitą oro linijų bendrovę arba gali turėti tokį poveikį.

2. Jei vienos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė mano, kad kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės planuojamas ar atliekamas veiksmas ar veiksmai gali būti laikomi nesąžiningu konkurenciniu elgesiu remiantis šio straipsnio 1 dalyje išvardytais rodikliais, ji gali prašyti konsultacijų pagal 17 straipsnį („Konsultacijos“), siekiant išspręsti tokią problemą. Prie tokio prašymo pridedamas pranešimas apie prašymo priežastis, o konsultacijos pradamos per penkiolika (15) dienų nuo prašymo pateikimo.

3. Jei Susitariančiosioms Šalims nepavyksta išspręsti problemos konsultacijomis, bet kuri iš Susitariančiųjų Šalių, siekdama išspręsti ginčą, gali pasinaudoti 34 straipsnyje („Ginčų sprendimas“) numatytu ginčų sprendimo mechanizmu.

24 straipsnis

Konkurencijos įstatymai

1. Susitariančiosios Šalys informuoja viena kitą apie savo konkurencijos įstatymus, politiką ir praktiką arba jų pakeitimus, taip pat apie bet kokius konkrečius jų tikslus, kurie galėtų turėti įtakos vežimo oro transportu vykdymui pagal šį Susitarimą, ir nurodo už jų įgyvendinimą atsakingas institucijas.

2. Susitariančiosios Šalys, kiek tai leidžia jų įstatymai ir kiti teisės aktai, padeda viena kitos oro linijų bendrovėms teikdamos rekomendacijas dėl bet kokios siūlomos oro linijų bendrovės veiklos suderinamumo su jų konkurencijos įstatymais, politika ir praktika.

3. Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai, kai mano, kad jų konkurencijos įstatymų, politikos ir praktikos taikymas gali būti nesuderinamas su klausimais, susijusiais su šio Susitarimo veikimu; šio Susitarimo 17 straipsnyje („Konsultacijos“) numatytas konsultavimo procesas, jei to prašo kuri nors iš Susitariančiųjų Šalių, taikomas siekiant nustatyti, ar yra toks konfliktas, ir ieškoti būdų, kaip jį išspręsti arba sumažinti.

4. Jei nepavyksta susitarti, įgyvendindama konkurencijos įstatymus, politiką ir praktiką, kiekviena Susitariančioji Šalis visapusiškai ir palankiai atsižvelgia į kitos Susitariančiosios Šalies pareikštą nuomonę ir laikosi tarptautinės pagarbos, nuosaikumo ir santūrumo principų.

25 straipsnis

Oro susisiekimo produktų pardavimas ir rinkodara

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis suteikia kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosioms oro linijų bendrovėms teisę parduoti tarptautinio oro susisiekimo paslaugas bei su jomis susijusius produktus ir užsiimti jų rinkodara savo teritorijoje (tiesiogiai arba per paskirtosios oro linijų bendrovės pasirinktus agentus ar kitus tarpininkus), įskaitant teisę steigti tiek internetinius, tiek neinternetinius biurus.

2. Kiekviena oro linijų bendrovė turi teisę parduoti vežimo paslaugas tos teritorijos valiuta arba, savo nuožiūra, laisvai konvertuojamomis kitų šalių valiutomis, o bet kuris asmuo gali laisvai įsigyti tokias vežimo paslaugas tai oro linijų bendrovei priimtinomis valiutomis.

26 straipsnis

Orlaivio pakeitimas

1. Bet kurio skrydžio arba visų skrydžių metu vykdydama sutartą susisiekimą kiekviena paskirtoji oro linijų bendrovė savo nuožiūra gali pakeisti orlaivį kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje arba bet kuriame apibrėžto maršruto punkte, su sąlyga, kad:

a) orlaivio, naudojamo už orlaivio pakeitimo punkto, tvarkaraštis sutampa atitinkamai su atvykstančio arba išvykstančio orlaivio tvarkaraščiu; ir

b) kai orlaivis pakeičiamas kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje ir jei naudojamas daugiau nei vienas orlaivis už orlaivio pakeitimo punkto, ne daugiau kaip vienas toks orlaivis gali būti tokio pat dydžio ir nė vienas jų negali būti didesnis už orlaivį, naudojamą trečiosios ir ketvirtosios laisvių sektoriuose.

2. Skrydžiams su pakeitimu į kitą orlaivį paskirtoji oro linijų bendrovė gali naudoti savo įrangą ir, atsižvelgiant į įstatymus ir kitus teisės aktus, nuomojamą įrangą, taip pat gali vykdyti skrydžius pagal komercinius susitarimus su kita oro linijų bendrove.

3. Paskirtoji oro linijų bendrovė gali naudoti skirtingus arba identiškus skrydžių numerius savo keičiamų orlaivių skrydžių atkarpose.

27 straipsnis

Antžeminės paslaugos

Laikydamosi kiekvienos Susitariančiosios Šalies įstatymų ir kitų teisės aktų, įskaitant Lietuvos Respublikos atveju Europos Sąjungos teisę, kiekviena paskirtoji oro linijų bendrovė kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje turi teisę sau pačiai teikti antžemines paslaugas („saviteiką“) arba, savo nuožiūra, teisę pasirinkti iš konkuruojančių tiekėjų, kurie teikia visas antžemines paslaugas ar jų dalį. Jei tokie įstatymai ir kiti teisės aktai riboja arba draudžia saviteiką ir jei tarp antžeminių paslaugų teikėjų nėra veiksmingos konkurencijos, kiekvienai paskirtajai oro linijų bendrovei laikantis nediskriminavimo principo suteikiama galimybė užsiimti saviteika ir naudotis teikėjo arba teikėjų teikiamomis antžeminėmis paslaugomis.

28 straipsnis

Bendro kodo naudojimo ir (arba) bendradarbiavimo susitarimai

1. Vykdydama sutartą susisiekimą apibrėžtais maršrutais arba jį siūlydama, vienos iš Susitariančiųjų Šalių paskirtoji oro linijų bendrovė, nesvarbu, ar ji yra skrydį vykdanči, ar rinkodara užsiimanti oro linijų bendrovė, laikydamosi ją paskyrusios Susitariančiosios Šalies įstatymų ir kitų pagal tuos įstatymus priimtų teisės aktų, gali sudaryti bendradarbiavimo rinkodaros srityje susitarimus, įskaitant, bet tuo neapsiribojant, susitarimus dėl bendrų įmonių, vietų bloko susitarimus arba susitarimus dėl bendro kodo naudojimo, su:

a) kurios nors iš Susitariančiųjų Šalių oro linijų bendrove ar bendrovėmis; ir (arba)

b) trečiosios šalies oro linijų bendrove ar bendrovėmis.

Šio straipsnio a ir b punktuose paminėtus susitarimus turi patvirtinti kita Susitariančioji Šalis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytais teisėmis galima pasinaudoti tik tada, jei:

a) visos tokios oro linijų bendrovės turi atitinkamas skrydžių teises ir (arba) leidimus vykdyti skrydžius atitinkamu maršrutu ir atkarpose; ir

b) parduodama bilietus, oro linijų bendrovė pardavimo vietoje aiškiai nurodo pirkėjui, kad tai yra bendro kodo naudojimo paslauga, taip pat nurodo, kuri oro linijų bendrovė faktiškai teiks paslaugą kiekvienoje atkarpoje ir su kuria (-iomis) oro linijų bendrove (-ėmis) pirkėjas užmezga sutartinius santykius.

3. Paskirtosios oro linijų bendrovės kaip rinkodara užsiimančios oro linijų bendrovės siūloma kitų oro linijų bendrovių vykdomo susisiekimo talpa neįtraukiama į rinkodara užsiimančią oro linijų bendrovę paskyrusios Susitariančiosios Šalies leidžiamą talpą.

29 straipsnis

Orlaivių nuoma

1. Bet kuri Susitariančioji Šalis gali neleisti naudoti nuomojamo orlaivio paslaugoms pagal šį Susitarimą teikti, jei jis neatitinka 13 straipsnio („Aviacijos sauga“) ir 14 straipsnio („Aviacijos saugumas“).

2. Atsižvelgiant į šio straipsnio 1 dalį, kiekvienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės gali teikti paslaugas pagal šį Susitarimą:

a) naudodamos iš bet kurių oro linijų bendrovių nuomojamą orlaivį be įgulos;

b) naudodamos iš tos pačios Susitariančiosios Šalies kitų oro linijų bendrovių nuomojamą orlaivį su įgula;

c) naudodamos iš kitos Susitariančiosios Šalies oro linijų bendrovių nuomojamą orlaivį su įgula; ir

d) naudodamos iš trečiųjų šalių oro linijų bendrovių nuomojamą orlaivį su įgula, su sąlyga, kad visos oro linijų bendrovės, dalyvaujančios b, c ir d punktuose išvardytuose susitarimuose, turi atitinkamą leidimą ir atitinka įprastai tiems susitarimams taikomus reikalavimus.

3. Neatsižvelgiant į šio straipsnio 2 dalies d punktą, kiekvienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės gali teikti paslaugas pagal šį Susitarimą naudodamos orlaivius su įgula, trumpam laikui išnuomotus *ad hoc* pagrindu iš trečiųjų šalių oro linijų bendrovių.

30 straipsnis

Įvairiarūšio vežimo paslaugos

Kiekviena paskirtoji oro linijų bendrovė gali pasinaudoti savo paslaugomis arba naudotis kitų paslaugomis keleiviams ir (arba) oro transportu vežamiems kroviniams antžeminiu transportu vežti.

31 straipsnis

Kompiuterinės rezervavimo sistemos (KRS)

Kiekviena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje taiko ICAO elgesio kodeksą dėl kompiuterinių rezervavimo sistemų reguliavimo ir naudojimo.

32 straipsnis

Aplinkos apsauga

Susitariančiosios Šalys pritaria poreikiui saugoti aplinką, skatinant tvarią aviacijos plėtrą. Susitariančiosios Šalys susitaria, kad vykdant skrydžius tarp jų atitinkamų teritorijų bus laikomasi Konvencijos 16 priede nurodytų ICAO standartų ir rekomenduojamosios praktikos bei esamos ICAO politikos ir gairių aplinkos apsaugos srityje.

33 straipsnis

Rūkymo draudimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis draudžia rūkyti visuose skrydžiuose, kuriais keleiviai vežami tarp Susitariančiųjų Šalių teritorijų. Šis draudimas taikomas visose orlaivio vietose ir galioja nuo tada, kai orlaivis pradeda keleivių įlaipinimą, iki keleivių išlaipinimo pabaigos.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis imasi visų, jos nuomone, pagrįstų priemonių siekdama užtikrinti, kad jos oro linijų bendrovės, jų keleiviai ir įgulos nariai laikytųsi šio straipsnio nuostatų, įskaitant atitinkamą nuobaudų skyrimą už jų nesilaikymą.

34 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Jei tarp Susitariančiųjų Šalių kyla bet koks ginčas dėl šio Susitarimo ir jo Priedo aiškinimo ar taikymo, Susitariančiosios Šalys pirmiausia stengiasi jį išspręsti derybomis.

2. Jei Susitariančiosioms Šalims nepavyksta išspręsti ginčo derybomis, jos gali susitarti perduoti ginčą nagrinėti kuriam nors asmeniui ar institucijai, kad jie pateiktų patariamąją nuomonę.

3. Jei Susitariančiosioms Šalims nepavyksta išspręsti ginčo pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis, bet kuri Susitariančioji Šalis gali perduoti ginčą spręsti arbitražo teismui, kurį sudaro trys arbitrai, iš kurių du skiria Susitariančiosios Šalys, o vienas yra teisėjas. Jei ginčas perduodamas arbitražui, kiekviena Susitariančioji Šalis paskiria arbitrą per šešiasdešimt (60) dienų nuo pranešimo apie ginčo perdavimą arbitražui gavimo diplomatiniais kanalais dienos, o teisėjas paskiriamas per kitą šešiasdešimties (60) dienų nuo paskutinio tokių dviejų arbitrų paskyrimo laikotarpį. Jei kuri nors iš Susitariančiųjų Šalių per nurodytą laikotarpį nepaskiria savo arbitro arba paskirti arbitrai per minėtą laikotarpį nesusitaria dėl teisėjo, bet kuri iš Susitariančiųjų Šalių gali prašyti ICAO Tarybos pirmininko paskirti atitinkamai Susitariančiosios Šalies nepaskirtą arbitrą arba teisėją. Tačiau teisėjas turi būti valstybės, kuri paskyrimo metu palaiko diplomatinis santykius su abiem Susitariančiosiomis Šalimis, pilietis.

4. Tuo atveju, kai teisėją skiria ICAO Tarybos pirmininkas, jei ICAO Tarybos pirmininkas negali atlikti minėtų pareigų arba jei jis yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių valstybės pilietis, teisėją skiria pirmininko pavaduotojas, o jei pirmininko pavaduotojas taip pat negali atlikti minėtų pareigų arba jei jis yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių valstybės pilietis, teisėją skiria vyresnysis Tarybos narys, kuris nėra nė vienos iš Susitariančiųjų Šalių valstybės pilietis.

5. Atsižvelgdamas į kitas Susitariančiųjų Šalių sutartas nuostatas, arbitražo teismas nustato savo procedūrą ir arbitražo vietą.

6. Arbitražo teismo sprendimai Susitariančiosioms Šalims yra privalomi.

7. Arbitražo teismo išlaidas, įskaitant arbitrų honorarus ir išlaidas, Susitariančiosios Šalys dalijasi lygiomis dalimis, įskaitant visas ICAO Tarybos patirtas išlaidas.

35 straipsnis

Atitiktis daugiašalėms konvencijoms ar susitarimams

Šis Susitarimas ir jo Priedas bus iš dalies keičiami taip, kad atitiktų bet kurias daugiašales konvencijas ar susitarimus, kurie gali tapti privalomi Susitariančiosioms Šalims.

36 straipsnis

Nutraukimas

1. Bet kuri Susitariančioji Šalis bet kuriuo metu gali raštu ir diplomatiniais kanalais pranešti kitai Susitariančiajai Šaliai apie savo sprendimą nutraukti šį Susitarimą. Toks pranešimas tuo pačiu metu perduodamas ir ICAO.

2. Tokiu atveju Susitarimas nustoja galioti praėjus dvylikai (12) mėnesių nuo tos dienos, kurią kita Susitariančioji Šalis gauna tokį pranešimą, nebent pranešimas apie Susitarimo nutraukimą abipusiu Susitariančiųjų Šalių susitarimu atšaukiamas šiam laikotarpiui nepasibaigus. Jei kita Susitariančioji Šalis nepatvirtina pranešimo gavimo, pranešimas laikomas gautu praėjus keturiolikai (14) dienų nuo tos dienos, kurią šį pranešimą gavo ICAO.

37 straipsnis

Registravimas ICAO

Šis Susitarimas ir visi jo pakeitimai registruojami ICAO.

38 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis Susitarimas įsigalioja tą dieną, kurią diplomatiniais kanalais gaunamas paskutinis kurios nors Susitariančiosios Šalies kitai Susitariančiajai Šaliai siunčiamas pranešimas apie tai, kad ji atliko šiam Susitarimui įsigaliojoti būtinas savo atitinkamas teises procedūras.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti savo atitinkamų vyriausybių tinkamai įgalioti atstovai pasirašė šį Susitarimą. Maršrutų tvarkaraštis yra neatsiejama šio Susitarimo dalis.

Pasirašyta ____ m. _____ d., kuri atitinka _____ pagal Hidžros kalendorių, (*vieta*) dviem originaliais egzemplioriais lietuvių, arabų ir anglų kalbomis, visi tekstai yra vienodai autentiški ir kiekviena Susitariančioji Šalis įgyvendinimui pasilieka po vieną originalą kiekviena kalba. Kilus nesutarimų dėl aiškinimo, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

Lietuvos Respublikos

Vyriausybės vardu

.....

Saudo Arabijos Karalystės

Vyriausybės vardu

.....

Maršrutų tvarkaraštis

1 skirsnis

Lietuvos Respublikos paskirtajai oro linijų bendrovei ar bendrovėms suteikiama teisė vykdyti reguliariąjį tarptautinį oro susisiekimą abiem kryptimis toliau apibrėžtais maršrutais:

Punktai Lietuvos Respublikoje	Tarpiniai punktai	Punktai Saudo Arabijos Karalystėje	Punktai už ribų
Bet kurie punktai Lietuvos Respublikoje	Bet kurie punktai	Bet kurie punktai	Bet kurie punktai

2 skirsnis

Saudo Arabijos Karalystės paskirtajai oro linijų bendrovei ar bendrovėms suteikiama teisė vykdyti reguliariąjį tarptautinį oro susisiekimą abiem kryptimis toliau apibrėžtais maršrutais:

Punktai Saudo Arabijos Karalystėje	Tarpiniai punktai	Punktai Lietuvos Respublikoje	Punktai už ribų
Bet kurie punktai Saudo Arabijos Karalystėje	Bet kurie punktai	Bet kurie punktai	Bet kurie punktai

3 skirsnis

Pastabos apie maršrutus, kuriais skraidys abiejų Susitariančiųjų Šalių paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės):

1. Paskirtosios (-ųjų) oro linijų bendrovės (-ių) pasirinkimu bet kurių apibrėžtų maršrutų tarpiniai punktai ir punktai už ribų gali būti praleisti bet kuriame arba visuose skrydžiuose, su sąlyga, kad bet kuris oro susisiekimas prasideda arba baigiasi oro linijų bendrovę (-es) paskyrusios Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

2. Kiekviena (-os) paskirtoji (-osios) oro linijų bendrovė (-ės) gali aptarnauti šio Susitarimo Priede nurodytus tarpinius punktus ir punktus už ribų, su sąlyga, kad tarp šių punktų ir kitos Susitariančiosios Šalies teritorijos naudojamosi penktosios skrydžių laisvės teisėmis, jei abiejų Susitariančiųjų Šalių aviacijos vadovybės dėl to susitaria.